

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av sydportalen i Rogslösa kyrka, Dals härad, Östergötland

Linderson, Hans

2004

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2004). *Dendrokronologisk analys av sydportalen i Rogslösa kyrka, Dals härad, Östergötland*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2004:38). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

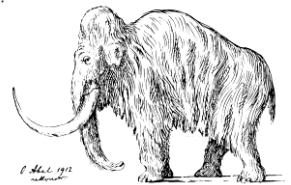
LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

01 Dec 2004

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2004:38
Hans Linderson

**DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV SYDPORTALEN I ROGSLÖSA
KYRKA, DALSHÄRALD, ÖSTERGÖTLAND.**

Uppdragsgivare: Gunnar Nordanskog, Arkeologiska inst, Lunds universitet

Område: Rogslösa **Prov nr:** 16 fotosekvenser **Antal prover/angivna träd:** 4 plank

Dendrokronologiskt objekt: Analys av foto från porten (södra portalen). Ordningen av planken: plank 1 i den var i låsanordningen sitter sedan i turordning så att plank 4 är den som "gångjärnen" sitter. Planken bedöms vara av furu.

Metod

Det har undersökts om det har varit möjligt att, genom mätning av årsringar från fotografier på 16 ytor av de fyra planken, datera porten dendrokronologiskt. Försök med korsdatering med ett 30-tal för området relevanta dendrokronologiska serier och lika många mindre underbyggda dendrokronologiska serier. Vidare har tidsserier från drygt 1000 enskilda träd testats för korsdatering.

Resultat

Det har **inte varit möjligt att med gängse standard fastställa en datering**. Planka 1 kommer från samma träd som plank 3. Planka 2 kommer från samma träd som plank 4. Den relativa dateringen av den yttersta årsringen på plankorna är:

Planka 1: - 2 år

Planka 2: -12 år

Planka 3: 0 år

Planka 4: -16 år

Diskussion

De huvudsakliga skälen till att det inte har gått att få en entydig datering är:

I) Relativt korta tidsserier.

IIa) Kvalitén på fotografierna medför en allmän noggrannhet på ca 7/100 mm (mot vid normalt 1/100 mm) men bitvis är denna osäkerhet sannolikt betydligt större av vad möjligen kan vara optiska faktorer. Dessa uppträder som sommarved (mörk ved) i vårvedsdelen. Tolkningen för om det är en årsringsgräns eller inte är helt avgörande för att få en korrekt årsringsserie.

IIb) Fotografiernas otydlighet. Den del som för blotta ögat är tydlig är den första (innersta) halvan av årsringsserien d.v.s. i trädens ungdomsår. Under detta skede av trädens tillväxt står träden ofta som underståndare. De påverkas då av en mer lokal klimatvariation, årsringsvariationen är då mindre representativ än när träden är äldre och har under lång tid utvecklats i beståndets kronskikt.

Jag menar att i detta exempel med de fyra fotograferade planken i Rogslösa kyrkas portal är vi i bästa fall i ett gränsland mellan en datering och icke datering. I ett sådant läge är det viktigt att avstå en datering. Detta mest viktigt för att försvara den dendrokronologiska metoden.

Av alla de korsdateringar som testats har ett dateringsförslag återkommit (jmf bilaga, här ges ett dateringsförslag, vilken bör ses som en "möjlig datering"). Bästa referensen är till denna datering är Rogslösas egna dendrokronologiska material samt i en viss mån referenser från Söderköping. Om detta skulle varit en säker datering tyder allt på att materialet är relativt lokalt hämtat.

/Hans Linderson.